

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • petek • 2. november 2001 šte. 44 (3142) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Rotacijski sistem za predsednika sosveta

Koordinacijski odbor koroških Slovencev je na svoji zadnji seji med drugim obravnaval tudi vprašanje zasedbe mesta predsednika sosveta za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja. V preteklih letih je ob tem vprašanju vedno prišlo do večinskih odločitev sosveta. Na podlagi izčrpane razprave je KOKS sprejel soglasen sklep, da bosta mesto predsednika sosveta izmenjuje zasedala zastopnik ZSO in NSKS, in da se bo v ta namen predlagalo zveznemu kanclerju spremembo poslovnika sosveta v tem smislu, da se predsedniška doba deli na dva dela po dve leti. Naslednje leto se izteka predsedniška doba dr. Sturm in za novega predsednika sosveta bodo predstavniki ZSO in NSKS predlagali zastopnika, ki ga bo imenoval NSKS, po dveh letih pa ga bo nasledil predstavnik ZSO.

KOKS je razpravljala tudi o vprašanju zastopstva manjšine v deželni zboru. Očitno je, da politične stranke v deželi in na zveznem nivoju niso pripravljene spremeniti zvezne ustave, kar bi bil prvi pogoj, da bi deželni zakonodajalec lahko uredil posebno zastopstvo manjšine v deželni zboru. Zato so člani KOKS-a razpravljali o realističnih alternativah in ocenili, da bi bil model zastopstva, ki so ga predlagali sosveti v takim imenovanem memorandumu lahko prvi korak v smer zastopstva, in sicer tako, da bi imel predsednik sosveta (in/ali podpredsednik) pravico sodelovanja v vseh odborih deželnega zbora in pravico govora v

deželni zboru, ne pa tudi glasovalne pravice. To bi bilo mogoče urediti s spremembo poslovnika deželnega zbora, ne bi pa bila potrebna sprememba ustave.

Člani KOKS-a so razpravljali tudi o dodatnih zahtevah v zvezi s statusom manjšine v okviru sosveta. Sprejeli so sklep, da bo KOKS izdelal celoviti

paket, ki ga bodo prediskutirali na eni izmed naslednjih sej. Predsednik ZSO dr. Sturm je sklep KOKS-a ocenil pozitivno, saj ne bo več prihajalo do konfliktov pri izvolitvi predsednika sosveta. »Tudi kar se tiče modela zastopstva, je realistična politika bolj obetavna kot pa fundamentalistična opozicija«, je še dodal dr. Sturm.

Na pokopališču v Trnju/Annabichl so se pred spomenikom žrtvam nacizma poklonili predstavniki društva Memorial Kärnten/Koroška, predstavniki strank SPÖ, Zelenih in ÖVP, pa tudi predsednik ZSO dr. Marjan Sturm in predsednik Zveze koroških partizanov Peter Kuchar.

Več na strani 2.

PREBLISK

■ Slovenija in Avstrija sta ustanovili skupno komisijo znanstvenikov in pravnikov, ki naj bi proučila zgodovinske hipoteze, jih obdelala in nekako zarisala smernice za medsebojne odnose obeh držav. Lepo enakopravno, vsak pol, z ljudmi, ki imajo reputacijo – oprostite: ugled – na svojem področju, ki se spoznajo in tako naprej.

Zdaj se je pa zahajalo: gospodu deželni glavarju so skoraj vsi premalo domovini zvesti, kaže, da bodo prišli do nekoliko drugačnih zaključkov, kot bi jih rad kar vnaprej predpisal sam. Samo dva sta pravoverni, samo dva! In kaj zdaj?

Čisto enostavno: kot v vseh totalitarnih režimih je treba neljube

(so)govornike odstraniti, poiskati kot Ceaucescu sebi prijetne pisce in verjeti v neumnosti, ki jih dajejo odvisni, boječi, klečplazniški »znanstveniki« in »umetniki« od sebe. Še ni tako, na srečo.

Ni bi se spuščala v to, kdo je pravoveren in kdo ne. Dejstvo

Se da znanost kupiti? Včasih.

pa je, da je večina znanstvenikov zavezana resnici in da tak znanstvenik, če hoče upravičiti svoj naslov in ime, ne bo pisal izsledkov po volji političnih muh. Zaveda se, da bo potem v svojih vrstah oplenel in da ga ne bodo jemali več resno. To se je nekaterim že zgodilo in ne pomaga niti direktiva od zgoraj, da bi imeli boljše – reputacijo.

S. W.

SKUPNOST JUŽNOKOROŠKIH KMETOV

V kmetijski zbornici je potrebna opozicija

Štefan Domej in Franc Jožef Smrtnik, prva kandidata Skupnosti južnokoroških kmetov na letošnjih kmečkozbornskih volitvah, sta prepričana, da je na Koroškem potrebna močna kmečka opozicija. In to tako v kmetijski zbornici kot tudi v odnosu med kmetijsko zbornico in deželno vlado. Po mnenju SJK bo kmetijska zbornica sploh morala postati močno in konstruktivno opozicijsko telo do vladnih ustanov, ker bo edinole tako lahko v prihodnje uresničevala svoje poslanstvo kot stanovsko zastopstvo kmečkega prebivalstva.

Za SJK pa to pomeni, da se sama še bolj profilira kot samostojna in verodostojna zastopnica kmečkih interesov. V ta sklop še posebej sodi njena zahteva, da mora slovenščina pri kmetijski zbornici biti priznana kot enakopraven operativni jezik. Kmetijska zbornica kot servisna ustanova po pre-

pričanju SJK ne sme in ne more zanemarjati te upravičene zahteve slovenskih koroških kmetov.

Ta zahteva je po mnenju SJK upravičena tudi z ozirom na skorajšnji pristop Slovenije k EU in na skupne čezmejne projekte s slovenskimi kmeti.

Geslo SJK za letošnje volitve je »Naš kraj – naša skrb / Mit Herz und Horizont für Südkärnten«.

Odseljevanje in opuščanje kmetij zaradi vse večjih gospodarskih in infrastrukturnih težav je nedvomno eden od najhujših problemov, ki tarejo kmete. SJK zato zahteva mesečno doklado v višini 8000 šilingov za vsako osebo, ki je zaposlena na kmetiji do enotne vrednosti 200.000 šilingov. Ta podpora naj kmetom nudi določeno finančno oporo in varnost. Predvsem pa naj bi bila spodbuda, da kmetje ostanejo na kmetijah. Opuščene kmetije niso le hud udarec za kmečki stan, temveč za vso družbo. S kmetijami izginja namreč del kulturne pokrajine, ki je tako karakteristična za naše kraje in ki je med drugim pomemben turistični kapital.

Koroška je gorata dežela, zato bi bilo treba prav gorskim kmetom še bolj kot doslej iti na roko. Stroške za izgradnjo dovozov do kmetij naj bi prevzela javna roka. Ker se mnogo gorskih kmetov ukvarja z mlečno produkcijo, zahteva SJK, da so mlečni kontingenti vezani na regije. S tem bi preprečili njihovo prodajanje in odliv v druge, bolj ugodne kraje, kmetje pa bi imeli zjamčene odjemalce in s tem tudi dohodek.

Franc Wakounig

SPD ŠENTJANŽ
vabi na
premiero igre

»Drezanje v kamen«

v soboto,
3. novembra 2001,
ob 19. uri
v kulturni dom k & k
v Šentjanžu
Nastopa otroška
gledališka skupina
SPD Šentjanž.

ZVEZA SLOVENSKIH
ORGANIZACIJ
NA KOROŠKEM

obvešča,
da bo

v soboto,
1. decembra 2001,
s pričetkom ob 14. uri

občni zbor ZSO

v Kulturnem domu
v Šentprimozu.
Na osnovi predlogov
včlanjenih organizacij
bodo delegati in
delegatke prejeli/e
izkaznico, ki po pravilih
ZSO ni prenosljiva
na druge osebe.

Mladinska
igralska
skupina
SPD Radišče

Janez Žmavc

PODSTREŠJE

PREMIERA

sobota

3.11.01

19.30

Kulturni dom na Radišah

POMOVIČEV

nedelja

4.11.01

19.30

Kulturni dom na Radišah

KOMENTAR

V nekaj več kot dveh tednih bodo kmetje na Koroškem izvolili svoje stanovsko zastopstvo.

Na občnem zboru SJK je prišlo do »demokratske« izrinitve ekonomskega svetnika Janka Zwitterja z Zilje. To je seveda prizadelo veliko volilcev SJK, še posebej z Zilje. Vprašanje je bilo, ali bo Janko Zwitter kandidiral na listi kake druge frakcije ali ne. Do tega ni prišlo.

Veliko kmetov me sprašuje, kaj naj zdaj naredijo. Na eni strani se ne strinjajo z ravnanjem Domeja in Smrtnika, ki sta organizirala odvolitev Zwitterja, na drugi strani pa seveda želijo podpreti interese južnokoroškega kmeta in južnokoroške regije.

Dejstvo je, da sta Domej in Smrtnik prelomila sporazum izpred petnajstih let, ko je ZSO ukinila Kmečko zvezo in je Zwitter nastopil na listi SJK. Dejstvo je tudi, da je bilo Zwitterovo delo v in izven

zbornice dokaj uspešno, tako da ni bilo »racionalnega razloga« za njegovo odvolitev. Za tem je očitno stala neka zelo konzervativna linija, ki jo zagovarja predvsem Stefan Domej. Toda o tem nima več smisla razglabljati. Čas je bil prekratek, da bi postavili resno alternativo.

Kmetje južne Koroške imajo na voljo več možnosti: slej

Kmečkozbovske volitve

ko prej SJK, tudi socialdemokratski kmetje pridejo v poštev in ne nazadnje tudi zeleni, ki prvič nastopijo na teh volitvah. Torej tisti, ki ne odobravajo Domejevega ravnanja, imajo alternative.

Ni pa smotno, da bi zaradi teh volitev prišlo znotraj narodne skupnosti do večjih konfliktov. Politični pluralizem je dejstvo, in kmetje bodo volili po svojih prepričanjih.

dr. Marjan Sturm

OBJAVA slovenskih osrednjih organizacij in Koordinacijskega odbora o postopku za pridobivanje podpor iz proračuna Republike Slovenije za leto 2002

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu v Ljubljani je uvedel nov postopek za dodelitev podpor Slovincem v zamejstvu in po svetu. Vse podrobnosti vsebuje »Javni razpis Republike Slovenije za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov in projektov Slovencev v zamejstvu in po svetu ter sodelovanja z njimi v letu 2002«, ki je obvezna osnova tudi za prošnje organizacij in društev slovenske narodne skupnosti na Koroškem za podpore v letu 2002 iz podpornih sredstev proračuna Republike Slovenije.

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij sta v dogovoru z Uradom v Ljubljani prevzela nalogo, da razpošljeta na vse (sedanje) prejemnike podpor Republike Slovenije omenjeni razpis in obrazec »Predlog za sofinanciranje v letu 2002«, ki ga je treba izpolniti in vrniti osrednjima organizacijama v Celovcu, najkasneje do 23. novembra 2001.

Obe osrednji organizaciji sta tudi obvezani, da na osnovi dos-

pelih predlogov (prošenj) v Koordinacijskem odboru uskladiata skupen predlog za Urad v Ljubljani, ki na podlagi tega dokončno odloči o dodelitvi podpornih sredstev.

Organizacije in društva, ki še niso prejemniki podpor Republike Slovenije, imajo seveda tudi možnost, da oddajo prošnje oz. predloge (izključno) pri osrednjih organizacijah, pri katerih lahko dobijo ustrezen obrazec. Obrazec pa je na razpolago tudi na internetu (<http://www.sigov.si/mzz/usps/zamejstvo.doc>).

Pozivamo Vas, da nujno upoštevate nova določila, ki veljajo z razpisom Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu in predvsem tudi rok (23. 11. 2001) za oddajo predloga (prošnje) pri osrednjih organizacijah.

Celovec, 24. oktobra 2001

Bernard Sadovnik,
predsednik Narodnega sveta
dr. Marjan Sturm MAS,
predsednik
Zveze slovenskih organizacij

Ponovno opozorilo za izseljence

Vloge, ki jih je treba poslati v Nemčijo oziroma prošnje za popravilo škode za žrtve nacističnega nasilja, za osebe, ki so bile prisilno poslani na delo ali v času preganjanja še otroci, lahko vložite do konca leta 2001.

Zato bivšim izseljencem, ki izpolnjujejo pogoje za prijavo škode, pa prošnje še niso vložili, svetujemo, da to napravijo čimprej. Nasvete oziroma pomoč nudi Zveza slovenskih izseljencev ob ponedeljkih in četrtnih od 9. do 12. ure na sedežu organizacije v Celovcu, Tarviserstrasse 16/I, tel. šte. (0463) 514300-60.

Zveza slovenskih izseljencev

TRNJA VAS: POKLON ŽRTVAM NACIZMA

Spomin, iztrgan anonimnosti in pozabi

Lepa in spoštljiva je navada, da se na avstrijski državni praznik pripadniki obeh narodov na Koroškem poklonijo žrtvam nacističnega nasilja, ki so pokopane na pokopališču v Trnji vasi. Spominska proslava je bila pri spomeniku žrtvam, padlim za svobodo Avstrije. Spomenik je delo Valentina Omana.

Letos je spominsko svečanost prvič priredilo društvo »Memorial Kärnten-Koroška« (MKK), ki se pojmuje kot platforma proti oživiljanju nacizma in fašizma, in da se spomin na njune žrtve iztrga iz pozabe in anonimnosti. S proslavo je društvu to tudi zelo dobro uspelo.

Na začetku sta predsednik društva MKK Vinzenz Jobst in Sonja Wakounig v obeh deželnih jezikih izrazila veselje in zadovoljstvo nad veliko udeležbo ter opozorila na groze in nevarnost terorja, ki v najrazličnejših oblikah ogroža človeštvo ali kot nacifašizem ali pa kot verski fundamentalizem.

Nove oblike spomina

V imenu KZ-Verbanda je Helge Stromberger dejal, da obstoječi spomenik, postavljen na začetku šestdesetih let prejšnjega stoletja izraža osebni odnos njegovih avtorjev do žrtv. Danes, ko ta odnos odмира, so potrebne nove oblike spominjanja. Kot član MKK je predlagal imenski register vseh žrtv nacizma na Koroškem. Zaradi etnične, kulturne in ideološke specifičnosti dežele je nacizem na Koroškem bil še posebno brutalen, celotno število žrtv še ni docela dognano. Mnogo grobov, kamor so žrtve pokopavali, so po vojni kljub jasnim določilom zakona o oskrbi grobišč vojnih žrtv ponovno oddali, namesto da bi jih avstrijske

ske oblasti ohranile. Stromberger je navedel deset žrtv in njihovo vojno te ter povojno usodo.

Samoumevna dvojezičnost

Zveza slovenskih organizacij in Zveza koroških partizanov sta že dolgo soprireditelja spominske proslave v Trnji vasi. V njunem imenu je spregovoril predsednik ZSO Marjan Sturm. Vojne in nasilje se začnajo v glavah, botrujejo jim pa rasi, nacionalizem in predsodki, je dejal. Zato je nujno potrebno, da se vsi zavzemamo za sožitje in demokratične ter strpne odnose v družbi. Društvu MKK je izrekel priznanje, da samoumevno upošteva dvojezičnost in dejstvo dveh narodov deželi. S tem da krepimo medsebojno spoštovanje, je pa tudi zgled upoštevanja jezikovno pestre družbe na Koroškem

Žrtve – temelj identitete

Za ÖVP-Kameradschaft je spregovoril študent Peter Weidinger. Njegov nagovor je bil zelo oseben. Priznal je, da ga je navedba imen žrtv globoko presunila. Zahvalil se je vsem, ki so se uprli proti nacizmu in so s tem omogočili, da je Av-

strija dosegla svobodo in samostojnost. »Ponosen sem nanje« je dejal. Posebej pa se je zahvalil svojim starim staršem, da so mu omogočili pravičen odnos do dobe nacističnega nasilja. Svoj govor je zaključil z ugotovitvijo, da mora avstrijska identiteta sloneti na spominu na žrtve nacizma.

Deželnozbornski poslanec Peter Kaiser, govoril je za socialdemokratske borce za svobodo, je izrazil svoje zadovoljstvo, da je društvo MKK to spominsko proslavo pripeljalo iz anonimnosti v zavest javnosti. Preteklost moramo dojeti, da bomo znali v sedanjosti storiti pravilne korake za prihodnost, je dejal Kaiser in naglasil, da vojna ne bi smela biti sredstvo reševanja odprtih vprašanj.

Posebno svečanost sta spominski proslavi dala MoPZ »Bilka« iz Bilčova in kvartet trobil ACIES z deželnega konzervatorija. Pod vodstvom Mirka Lauseggerja je »Bilka« zapela tri pesmi, eno med polaganjem vencev, mladi glasbeniki ACIES-a a so na začetku in za konec izvajali Šoštakovičeva koncerta za godala.

Franc Wakounig

Del udeležencev spominske svečanosti v Trnji vasi

PRED OBISKOM V AVSTRIJI

Kučan sprejel avstrijske Slovence

Predsednik Republike Slovenije, Milan Kučan se bo naslednji teden mudil na dvodnevem državnem obisku na Dunaju. Imel bo razgovore s svojim kolegom dr. Klestilom in drugimi vrhovnimi avstrijskimi politikami.

V ponedeljek je predsednik Kučan sprejel predstavnike koroških Slovencev, dr. Marjana Sturma in Bernarda Sadovnika ter predstavnicu štajerskih Slovencev, Kučan se je želel informirati o aktualnih vprašanjih manjšinske zaščite v Avstriji.

Predstavnica štajerskih Slovencev je poudarila, da se je odnos štajerske deželne vlade do tamkajšnjih Slovencev spremenil, saj je deželna glavarica obiskala Pavlovo hišo v Potrni in tudi deželna vlada je namenila finančno podporo društvu člen 7. Štajerski Slovenci zahtevajo, da bi dobili končno ena-

kopravno mesto v sosvetu za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja.

Predstavnika koroških Slovencev dr. Sturm in Sadovnik sta poudarila, da je v zadnjem času prišlo do nekaterih pozitivnih premikov (otroško varstvo, radio) na drugi strani pa so še vedno odprta vprašanja kot npr. realizacija odredbe o dvojezičnih napisih iz leta 1977, ki še vedno ni docela izpolnjena. Oba govornika sta izpostavila, da pravna država ne bi smela zaostajati z uresničitvijo lastnih zakonov in še posebej sklepov Ustavnega sodišča. Slednje je sprejelo sklep glede uradnega jezika, ki ga pa vlada še vedno ni uveljavila z novo odredbo.

Kar se tiče zastopstva manjšine v zakonodajalskih telesih sta oba govornika izpostavila, da bi morala biti manjšina v

tem vprašanju bolj prožna in iskati rešitve, ki so realistične. Predsednik Kučan je takšno stališče izrecno podprl.

Nadalje je tekla razprava o vključevanju Slovenije v evropsko unijo. Sturm je predlagal, da naj bi se strokovna skupina seriozno ukvarjala s tem vprašanjem in tudi o tem, kakšne možnosti bi lahko manjšina imela v tem procesu. V ta namen bo dr. Sturm pripravil osnovne teze za diskusijo.

Razgovor s predsednikom Kučanom, na katerem so sodelovali poleg predsednikovih sodelavcev še državna sekretarka za zamejce in Slovence po svetu Magdalena Tovornik, slovenski veleposlanik v Avstriji Ivo Vajgl ter generalni konzul Republike Slovenije v Celovcu Jure Žmavc, je potekal v konstruktivnem vzdušju.

ODKRITJE SPOMENIKA JOSEFU GUTTENBRUNNERJU

Pomnik velikemu možu sožitja in spoštovanja

Pred Slovensko gimnazijo, osrednjo izobraževalno ustanovo koroških Slovencev, ki jo je vselej in povsod branil in ščitil, je v sredo, 25. oktobra dopoldne, leto dni po njegovi smrti, bil odkrit kamen v spomin učitelju in politiku, humanistu Josefu Guttenbrunnerju.

Kot hišni gospodar je prof. Anton Malle, vršilec ravnateljskih dolžnosti, vse pozdravil in dejal, da je kamen spomin na moža, ki je zelo veliko prispeval k boljšemu sožitju v deželi, in ki si je kot predsednik deželnega šolskega sveta pridobil izredne zasluge za razvoj slovenske gimnazije. Kot poštenjak je hodil po poti, ki mu jo je narokovala socialdemokratska miselnost in je kot tak veliko storil za koroške Slovence in sploh za deželo.

Predlog za odkritje spomenika je uresničil poseben memorialni odbor, ki mu je predsedoval inž. Tonči Schlapper.

S klenimi besedami je orisal Guttenbrunnerjev lik, njegovo globoko humanistično delovanje ter zavzemanje za enakopravnost svojih slovenskih sodeželanov.

Posebej je Schlapper omenil enkratnost postavitve spomenika, kajti doslej je koroškim Slovincem primanjkovalo utemeljenih pogojev, da bi nemškogovorečemu sodeželanu postavili tak spomenik. Memorialni odbor se je za postavitve spomenika Josefu Guttenbrunnerju odločil zato, ker se je on »dolga leta, ja, celo svoje življenje trudil, da bi nastalo v naši deželi vzdušje, v katerem bi sosed sosedu iskreno ponudil roko in bi narod ob narodu živel v enakopravnosti in nedeljenem medsebojnem spoštovanju«.

Dijaki gimnazije pred spomenikom

Kot šolnik se je Guttenbrunner zavedal, da sta »izobrazba in šolanje v materinščini še prav posebej potrebni nacionalni manjšini, ki je bila v tem pogledu zapostavljena več kot celo stoletje. Le z intelektualnim podvigom ji bo mogoče zaživeti svobodnejše življenje in se uveljaviti v družbi in deželi, ki ji še nikdar ni bila naklonjena«. Guttenbrunner se je kot predsednik deželnega šolskega sveta osebno zavzel za takojšnjo gradnjo slovenske gimnazije in se zategadelj hudo zameril nemškonacionalnemu lobiju v deželi.

Gimnazija danes v njegovem duhu vzgaja mladino in navezuje stike s šolami v alpskojadranskem prostoru in drugod po svetu.

Guttenbrunner je tudi izven svojega političnega in pedagoškega dela imel stike s Slovenci, obiskoval je slovenske prireditve in na njih tudi govoril. Na primer na »Dober večer, sosed«. S to držo pa se je zameril veljakom v lastni stranki. A nepodkupljivo in s čutom pravičnosti ni klonil. Ta njegova veličina presega malokariranost

koroške družbe, ki se oživlja v mitih trajnega brambovstva na račun zdesetkane slovenske narodne skupnosti. Višek te nesramnosti je postavitve »vindišarskega« spomenika v Velikovcu. Schlapper je svoj nagovor zaključil z apelom koroški politični eliti, naj se zgleduje po Guttenbrunnerju.

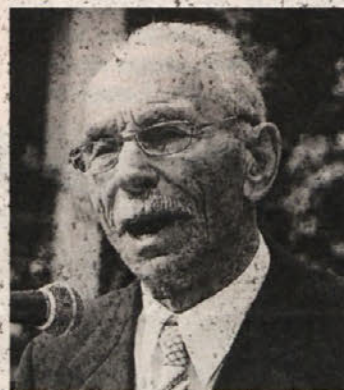

Literat Michael Guttenbrunner

Slavnostni govornik je bil Michael Guttenbrunner, brat pokojnega Josefa. Literat, ki ne slovi zaman po svoji krepki besedi, je tudi tokrat brez dlake na jeziku povedal, kar je bilo treba povedati. Josef Guttenbrunner je doraščal v družini, ki materialno

ni bila imovita, bila pa je duhovno bogata in politično osveščena. Na učiteljsku je prvič zvedel za Cankarja, za njegovega Hlapca Jerneja. Ta emocionalna vez je zdržala vse in krepilo jo je prijateljstvo do Slovencev. Svojo politično domovino je Josef Guttenbrunner imel v socialdemokratski stranki, ki jo je zastopal v občinskem svetu, deželnem zboru, parlamentu, zveznem svetu ter v deželnem šolskem svetu. V vroči razpravi o členu 7 državne pogodbe se je kot poštenjak brezpogojno postavil na stran Slovencev. Tega mu »domovini zvesti Korošci, ki dostikrat niti nemško ne znajo, a v vsakem delu telesa nosijo občutek, da so zadnji branik nemštva«, niso odpustili.

Guttenbrunner je spoznal, da blišč Kreiskyjeve vlade zakriva skorajšnji propad socialdemokratskih vrednot in da bo stranka na Koroškem klónila

Predsednik iniciative Tonči Schlapper

pred nasiljem »ortstafelsturma«. Michael Guttenbrunner je kahadeju očital, da je proti harmoniji nasprotij, nemškonacionalnim Koroščem, da so jim Slovenci trn v peti, kot jim je trn v peti tudi Slovenska gimnazija. Govornik je iz bratove-

ga dnevnika citiral odlomek o 40-letnici Slovenske gimnazije. To je ena sama ljubezenska izpoved gimnaziji in koroškim Slovincem: oni me niso pozabili.

»Ne, niso te pozabili, brat!«, je dejal Michael Guttenbrunner. »Pri slovenski gimnaziji, ki ima sredi Koroške slovenski pouk, so tebi postavili spomenik. To je čast, ki je še nobenemu nemškemu Korošču niso izkazali.

To je nekaj posebnega in nekaj posebnega je bil tudi Josef Guttenbrunner.

In spet se pojavljajo glasovi, ki mir v deželi pogojujejo s tem, da se Slovenci odpovejo upravičenim zahtevam. Brez razloga da Slovenci začnejo nov prepir. Njihove zahteve po izpolnitvi zajamčenih pravic da so čista provokacija! In kdor je pameten, meni deželni glavar, se v to ne bo spuščal!

»To je tista poševna ravnina, na kateri stojijo koroški Slovenci.«

Z ugotovitvijo: »To poševno ravnino odstraniti in noge koroških Slovencev postaviti na trdna pravna tla je hotel šolski in deželni politik Josef Guttenbrunner,« je Michael Guttenbrunner zaključil svoj govor.

Zatem sta dva dijaka gimnazije odkrila kamen.

Slovesnosti odkritja kamna Josefu Guttenbrunnerju so se udeležili njegovi svojci, predstavniki slovenskih političnih, kulturnih in izobraževalnih ustanov, številni prijatelji iz vrst obeh narodov in Adam Unterrieder v imenu stranke. Slovesnost so okrepili dijaki z glasbenimi in instrumentalnimi točkami ter skupni zbor, ki ga je vodil Roman Verdel.

Franc Wakounig

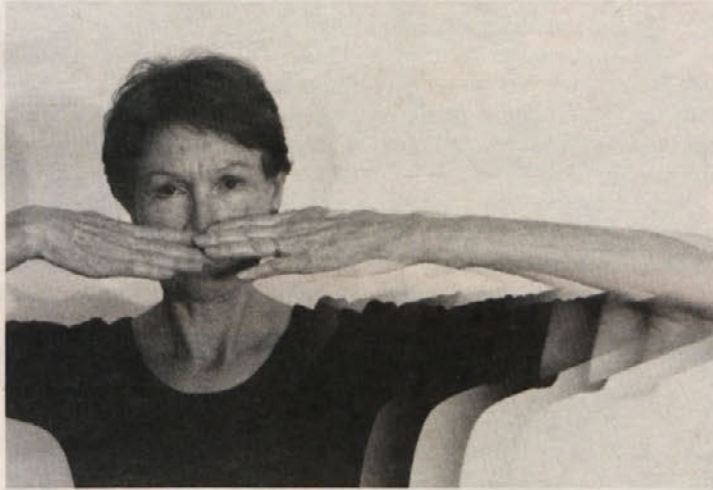
TEŽKA POT NAZAJ V PEKEL RAVENSBRÜCKA

Ples kot sredstvo preseganja groze

Tiha, a prav zato tem hujša je groza, ki se zažira v duše navzočih in ki prevzema počutje občinstva. Pa tudi plesalke niso izvzete, čeprav so že nastopile v izvirni plesni predstavi »Out of memory«.

Sobotno predstavo v okviru razstave in diskusijskega niza o ženskem koncentracijskem taborišču Ravensbrück je Slovenska prosvetna zveza odkupila. Obisk je potrdil pravilnost tega koraka, dvorano v Napoleonovem hlevu v Celovcu so napolnili tisti, ki so osebno šli skozi trpinčenja taborišč, in tisti, ki imajo menda milost poznejšega rojstva. Večina od njih koroške Slovenke in Slovenci.

V tej predstavi, izvaja jo deset plesalk generacijskega gledališča/generationentheater artemis, je ples dejansko instrument očiščevanja, in sicer od groze doživete kacetovskega nasilja in groze spominjanja ter

preseganja le tega. Dogodek na odru je zavestno vpet v taboriščni vsakdan, ki ga simbolično ponazarjajo tri žene, paznice, odete v rdečo, zlato in temno uniformo, barvno kompozicijo nemške zastave. Strumno, vojaško zavzamejo oder, na katerega kot kaplje z dreves padajo jetnice. Zdelane, zbegane,

zaznamovane od trpinčenja, se skušajo znajti v vrtincu, v katerem so bile pahnjene. Vsaka po svoje, pa kljub temu s kolektivnimi gibi in opravili, se spoprijemajo z doživetim.

Osrednji rekvizit očiščevanja je kamen, kamen v vseh izpovednih in smiselnih povezavah: kot kamen spotike, kot ka-

men okrog vratu, kamen, ki ponazarja otroka, kamen kot odrešilna bilka, kamen, ki teži vest paznic in ki osvobaja jetnice, kot vogelni kamen boljše prihodnosti in kot kamen, v katerem je vklesana zgodovinska resnica nacističnih zločinov.

Kamnu se nihče, ne jetnica, ne paznica, ne more izogniti. Tudi to je izpoved te žgoče predstave. Nedvomno je predstava tudi zato tako silna in boleča, ker jo izvajajo starejše žene, ki bi lahko same bile žive priče ravenbrüškega morjenja.

Predstava živi od giba in tišine, ki jo sekajo le dihanje plesalk, treski kamna na tla in občasni tonski utrinki.

Koreografka te pretresljive in obenem čudovite predstave je Alenka Hain, dramaturginja pa Ingrid Türk-Chlappek. Nositelj pa je artemis generationentheater.

Tako človeško kot tudi tematsko pravilen uvod v predstavo je doprinesla Ana Jug-Olip iz Medborovnice. Koroška Slovenka, rojena pri Užniku v Selah, je doživela pregon družine aprila 1942, nato gestapovske zapore v Celovcu, navrh pa so jo poslali v kacet Ravensbrück. Preživela ga je. Ona je ena od tistih redkih, ki je vso travmo, grozote in trpljenje znala in zmogla opisati in ovekovečiti v pisni obliki. Nešteto drugih žrtev tega ni moglo. Ta korak za Ano Jug-Olip ni bil enostaven, a storila ga je. Zato ji velja velika hvala. Njeno strnjeno, skoraj lirično pripoved o kacetu je nemškim obiskovalcem približala Vida Obid.

Slovenski prosvetni zvezi pa priznanje za kulturno pozornost, da je prevzela izvedbo sobotne predstave.

Franc Wakounig

RADIŠE
DOBER VEČER, SOSED!

Jeziki so most v svet

Že 23. se je vrstila v KD na Radišah tradicionalna prireditve ob avstrijskem nacionalnem prazniku. V nabito polni dvorani je po splošnem pozdravu predsednika SPD »Radiše« Nužija Wieserja, spregovoril župan občine Žrelec Franz Felsberger in omenil uspešen odpor staršev, učiteljev in občine proti ukinitvi samostojne ljudske šole na Radišah. Zavzel se je za jezikovno raznolikost in označil dvojezičnost kot obogatitev za deželo.

Slavnostni govornik, diplomat dr. Zdravko Inzko, se je sprva spomnil na vsestransko pomoč in podporo s strani nekdanje občine Radiše pri ustanavljanju SAK in gradnji športnega igrišča. Nadalje je dejal, da bi se morali mladi učiti štiri jezike: slovensko, nemško, italijansko in še globalni jezik, angleščino. Ta princip učenja štirih jezikov bi morale spoštovati vse evropske države. Na tej osnovi bi bilo lažje preprečiti oziroma obvladati nesporazume in konflikte. V zvezi s širitvijo Evropske unije na jugovzhod pa se bo treba učiti tudi še druge jezike. Širitev je označil kot izziv in šanso za vse strani. »Stotine avstrijskih firm je pri naših sosedih ustanovilo podružnice in tako ustvarilo tisoče delovnih mest«. Nadalje je povedal, da so bile ustanovljene razne šole in gimnazije po avstrijskem vzorcu in opozoril na uspešno delovanje avstrijskih kulturnih institutov v številnih državah Evrope. Jezik, petje, glasba in šport so različni načini izražanja in človeške komunikacije. Civilizirana družba rešuje konflikte

Geslo z globoko vsebino: Dober večer, sosed!

Letos so se spet zvrstile prireditve »Dober večer, sosed – Guten Abend, Nachbar« slovenskih prosvetnih društev ob avstrijskem državnem prazniku. Udeležba nastopajočih skupin in občinstva je bila zadovoljiva. Za misliti pa vsekakor daje dejstvo, da so to na Koroškem v bistvu edine redne prireditve ob prazniku države, ki je po nacistični okupaciji in grozotah druge svetovne vojne ponovno bila vzpostavljena in leta 1955 dosegla svojo suverenost. Da so k temu pomemben delež prispevali slovenski koroški partizani in vse tisto prebivalstvo, ki jih je podpiralo, je danes neizpodbitno priznано dejstvo. Mislim, da je dovoljena provokativna in resnična trditev, da bi brez prireditev »Dober večer, sosed – Guten Abend, Nachbar« slovenskih koroških prosvetnih društev, državni praznik 26. oktobra spet zdrsnil na raven nekega kolektivnega telovadniškega akcionizma. Letos so bile prireditve v Borovljah, Dobrli vasi, Hodišah, na Radišah in v Železni Kapli.

na osnovi dialoga. »Prireditve na Radišah je zelo pametna in pravilna iniciativa v to smer,« je zaključil Zdravko Inzko.

Slovesnost ob avstrijskem nacionalnem prazniku so kulturno popestrile domače kulturne skupine: otroška skupina (T. Tolmaier, S. in H. Lampichler), Radiški fantje (N. Lampichler),

mladinska skupina (T. Tolmaier, H. in S. Lampichler), kvartet »V črnicah«, kvartet trobent (F. Ogris), MePZ Radiše (N. Lampichler) in MePZ »Amici della musica« iz Celovca pod vodstvom Reinharda Kühra. Po kulturnem sporedu je sledilo v klubskem prostoru prijetno srečanje v dobrem sosedstvu. M. Š.

MePZ »Amici della musica« pod vodstvom Reinharda Kühra iz Celovca je navdušil publiko z mednarodnimi skladbami. DESNO: Slavnostni govornik Zdravko Inzko

Foto: Štukelj

SPD »ZVEZDA« V HODIŠAH

Za solidarnost in humanizem

Pod geslom »Srečanje v Hodišah – ples, petje in glasba s prijatelji s Slovaške in Koroške« so domačini obhajali letošnji nacionalni praznik. Vabilu so se odzvali številni prebivalci obeh narodnosti. Župan Gerhard Oleschko je v pozdravu dejal, da je treba premostiti zapreke, ki ovirajo srečanje; srečanje pa pomeni tudi zbliževanje drug z drugim.

Profesor Peter Gstettner s celovške univerze je v svojem slavnostnem nagovoru menil, da se evropska integracija uresničuje v malem, doma, v Hodišah na prireditvi sami. Dvojezično šolstvo na Koroškem je označil kot uspeh integracijske zamisli, čeprav je na Koroškem še vedno kritizirano z argumentom, da so nemškogovoreči otroci zapostavljeni. Razpad železne zavese oziroma odprte

meje na vzhod nekateri danes pojmujejo kot nevarnost za naš standard. Nasprotniki integracije trosijo strah med ljudi in svarijo pred izgubo delovnih mest, identitete, jezika in celo dežele. Slavnostni govornik je nadalje dejal, da je bilo v Evropi veliko doseženo v konsenzu. Danes pa veje ostrejši veter v obraz predvsem socialno šibkim, azilantom in beguncem. Človeške pravice pa so nedeljive in humano družbo je mogoče ustvariti le s pospeševanjem interkulturnega šolanja in izobraževanja. To seveda tudi nekaj stane. »Za Evropo bo integracija družbena naloga naše demokracije. To je izziv za nas vse. Tudi danes se zavzemajo ljudje za uresničitev človeških vizij in družbenih ciljev, da bi bilo življenje pravičnejše, solidarno in socialno prirojeno mladim in starim.« Prireditve v Hodišah je ocenil kot korak v boljšo in človeško prohodnost.

Bogat kulturni spored so nato oblikovale kvartet »Maria

Wörth«, domača folklorna skupina iz Hodiš, kvartet »Trem« z Obirskega. Višek večera pa je bil nastop folklornega ansambla »Oravan« iz Slovaške. Pretežno maldi umetniki v krasnih in pisanih nošah so navdušili publiko s tipičnimi plesi, petjem in glasbo. Nato je še sledil družabni del s plesom in kramljanjem.

Moderacijo večera sta odlično opravile Natalja Spitzer in Mihaela Waldhauser.

M. Š.

Predsednik SPD »Zvezda« Toni Miksche (levo) z gosti s Slovaške Foto: Štukelj

ŽELEZNA KAPLA
DOBER VEČER, SOSED!

Tradicionalno z novim

Vztrajanje na zamisli srečavanja in hoje po skupni poti se obrestuje. Že sedemindvajsetič je Slovensko prosvetno društvo Zarja priredilo dvojezično kulturno prireditev ob avstrijskem nacionalnem prazniku. Pravzaprav so (ne ravno številni) navdušeni obiskovalci ta večer doživeli kar dve prireditvi. Prireditelj je tokrat uspela povsem nova varianta praznovanja. Združili so (na račun dolžine) tradicionalne oblike z novimi pristopi. Tako bi lahko rekli, da je slovesnost bila nekoliko prikrojena za mlade, pa še, da se je praznovalo v najširšem pomenu besede. Dodatno radovednost pa je vzbudilo še dejstvo, da so vse gostujoče skupine nastopale prvič v Železni Kapli.

Prvi del prireditve je bil posvečen prazniku, spominu, premišljanju in je tvoril zaokroženo enoto. Glasbeni prispevki so povezovali recitatorske prispevke (ali obratno). Režiser P. Zunder je za večer in recitatorje (Mari Dovjak, Erhard Ošina, Sandra Drobesch, Bibiane Kurasch, Jozi Ošina, Karolina Rozman) izbral težko literaturo o domovini, o človeku in njegovih skrbih, o zgodovini in bodočnosti, o ljubezni in sovraštvu. Skoraj pretežno, da bi

navzoči utegnili slediti do globine izpovedi ali mogli v hipu najti povezave v današnje dni. Smiselno pa je vmes nastopala sedemčlanska Mih group iz Šmihela (vodi Stanko Sturm). Z repertoarjem, ki obsega jazz, funk, soul, so takorekoč recitali in pripovedovali na svojih instrumentih. Odlično pa je dopolnjeval »Quintett Petzen« (vodi N. Haimburger), ki je zapel v obeh deželnih jezikih in tudi angleško. MePZ Zarja je na domačem odru nastopil prvič pod vodstvom domačinke Barbare Novak. Tudi župan Peter Haderlapp je ocenil prireditev kot pomemben znak sožitja v občini in deželi ter se zahvalil prirediteljem in nastopajočim za prispevke.

Misli k prazniku je tokrat podal dr. Marjan Sturm, ki je proslavo označil kot glasno razmišljanje o prihodnosti. Poudaril je, da pozdrav dober večer ... velja tudi sosedom preko državnih meja, predvsem tistim, ki še niso v skupni združenji Evropi. Prihodnost da bo zahtevala veliko osebnega znanja (enojezičnost bo netipična) ter klimo odprtosti, predvsem socialne odlike ljudi in narodov.

V drugem delu smo Kapelčani spoznali, kako pisana je kultura in folklor drugih evropskih dežel. Člani (40) slovaške folklorne skupine Oravan so živo, dinamično, veselo, nasmejan in v perfektni koreografiji predstavili ljudske pesmi, ples in običaje Slovaške in tudi Romov.

Ta ansambel ima dolgoletno tradicijo, prihaja izpod zapadnih Tater in je danes eden najboljših na Slovaškem. Na svojih nastopih je prepotoval domala vso Evropo. Seveda ni naključje, da so »zašli« tudi v Železno Kaplo. Aška, bivša plesalka skupine, je poročena v Lepeni – začetek zgodbe pa se pričinja na folklornem festivalu na Nizozemskem, kjer so plesalci Zarje nastopali pred leti in spoznali slovaške prijatelje. Ti so tokrat pripotovali v Kaplo ter s plesi in petjem pričarali bogastvo in razsežnosti evropskega kulturnega izročila.

M. T.

SPD »SRCE« – DOBRILA VAS

Gostje iz Rangersdorfa

Prireditve »Dober večer, sosed«, na katero je v petek, 26. oktobra zvečer vabilo SPD »Srce« v Dobrli vasi, je bila v znamenju gostov iz Rangersdorfa v dolini reke Mele. Prvi stiki so bili navezani lani oktobra, ko je »Srce« sooblikovalo plebiscitno proslavo v Rangersdorfu. Letos so gostje iz zgoranje Koroške vrnili obisk, in obe strani sta stike še poglobili.

Delegacijo iz melske doline sta vodila župan Rangersdorfa Franz Zlöbl in predsednik tamkajšnjega Kameradschaftsbunda, zveze veteranov, Roland Zlöbl, prosvetno plat občine pa so zastopali skupina pihal vaške godbe na pihala, kvartet »Mölltal« in močno zastopstvo gasilcev ter veteranov z zastavonošo na čelu.

Večer v dobrolskem kulturnem domu so oblikovali otroški in mešani pevski zbor SPD »Srce«, pihala iz Rangersdorfa in kvartet »Mölltal«, solopevec Gerhard Kuschej in pianistka Nataša Sienčnik, dobrolski »Stiftsecho« ter seveda razni govorniki. Glavni nagovor naj bi imel minister Herbert Haupt. Ker se je opravičil, je njegov

Kvartet »Mölltal« je prinesel pevske pozdrave

prispevek prebral predsednik SPD »Srce« Štefan Kramer. Minister za socialo, žene in generacije je dejal, da pogled čez ozke meje širi duha in odpira glavo. Treba je spoštovati druge kulture, svojo pa ljubiti in jo gojiti, multikulturalnost da vodi v brez-kulturnost. Haupt je hvalil sožitje v deželi, konflikte da je treba reševati soglasno in mirno v prid vseh. Predvsem pa je dvojezičnost velika priložnost za uveljavljanje v Evropi. Dobrolski župan Josef Pfeiffer je prebral svoje pismo, ki ga je naslovil na vse mladovolilce, in v katerem je med drugim podpiral toleranco do drugih. »Srce« se je zahvalil za izvedbo tega srečanja.

Dobrolski kulturni referent Rudi Vouk je prazniku in prireditvi primerno naglasil, da je Avstrija sicer sprejela zaščitna

določila v prid narodnih skupnosti, da pa je stvarnost daleč oddaljena od zadovoljivega stanja. Dvojezični napisi ne bi smeli boleti nikogar, sploh pa da politika caplja za mnenjem občanov, ki se vidne in enakopravne dvojezičnosti ne bojijo, ampak jo sprejemajo kot dejstvo in bogastvo pokrajine. Vse najboljše je prireditvi zaželel tudi predsednik NSKS Bernard Sadovnik.

Župan Franz Zlöbl in predsednik veteranov Roland Zlöbl sta poudarila pomen sožitja ter odprtega srečavanja ljudi različnih kultur, jezikov in pokrajin. V znak novega prijateljstva so si Dobrolčani in gostje iz Rangersdorfa izmenjali medsebojna darila. Med posameznimi točkami je povezoval Peter Grilic, ki vodi tudi MePZ »Srce«.

F. W.

DOBER VEČER, SOSED PRI CINGELCU

Geslo z globoko humanistično vsebino

Pred 19 leti, bil je deževen oktobrski večer, je SPD Borovlje za državni praznik prvič vabilo na prireditev »Dober večer, sosed / Guten Abend, Nachbar«. Odtlej je to srečanje sosedov iz leta v leto stalnica društvenega in občinskega prireditvenega koledarja. V teh letih so na povabilo društva sodelovali vsi boroveljski zbori in kulturne skupine, slovenske in nemškopoljoče, pel je moški zbor iz Rangersdorfa v Melski dolini, v gosteh pa so bili tudi zbori iz Slovenije in s Hrvaške (Karlovac). Lahko bi rekli, da so po zaslugi SPD »Borovlje« iz najjužnejšega mesta Avstrije izhajali močni impulzi za preseganje najrazličnejših meja in ovir in za krepitev prijateljskih ter odkritih odnosov, kot se pač za dobre sosede spodobi.

Letošnja prireditev za državni praznik je bila v znamenju nastopa skupin iz neposredne sosesčine. Večer pri Cingelcu na Trati v četrtek, 25. oktobra zvečer so glasbeno in pevsko oblikovali Komorni zbor SPD »Borovlje« ter trio Glasbene šole pod vodstvom Romana Verdela in ansambel Hanzija Ogrisa z bratoma in sestro Andrejčič z Mač nad Bistrico v Rožu.

Predsednik SPD »Borovlje« Melhijor Verdel je uvodoma pozdravil vse navzoče, med njimi tudi župana Helmuta Krainerja in potem spomnil na globlji pomen koncerta, ki je zaobjet že v samem geslu večera. Župan Krainer je po prikazu zgodovinskih ozadij praznika prešel na današnji čas in menil, da geslo »Dober večer, sosed« ne velja le za ožji vaški ali deželni krog, temveč ima globalen humanističen pomen. To je še posebej pomembno prav v času, ko nekateri spet zahtevajo raznorazne ovire pri vstopu v našo državo in bi le to radi z reducirali zgolj na turistične obiske. Pri tem pa pozabljajo na humanistične naloge naše družbe in države.

Med posameznimi točkami je povezovala Sonja Wakounig

Anasambel Hanzija Ogrisa z bratoma in sestro Andrejčič

PLIBERK – 70 LETNICA MOPZ »FOLTEJ HARTMAN«

S svežimi glasovi v novo desetletje

Preteklo soboto je Moški pevski zbor »Foltej Hartman« - SPD »Edinost« slavnostno obhajal v KD v Pliberku svoj sedemdeseti rojstni dan. Jubilar pa se je poklonil njegovemu dolgoletnemu in že rajnemu ustanovitelju zboru Folteju Hartmanu st. ter vsem ljubiteljem zborovske glasbe s slavnostnim koncertom, katerega so sooblikovali še MePZ »Podjuna« (Tone Ivartnik), MoPZ »Kralj Matjaž« pod vodstvom Hannesa Košutnika in kvintet »Foltej Hartman« (Martin Kušej).

Razgibana zgodovina

Moški pevski zbor »Foltej Hartman« - SPD »Edinost« v Pliberku je ustanovil leta 1931 Foltej Hartman st. iz Libuč, ki je vodil zbor dolgih 52 let. Zbor je od vsega začetka nastopil doma v vseh krajih južne Koroške, gostoval je od Slovenj Gradca pa tja do Jesenic. V dobi nacistične strahovlade je zbor za osem let utihnil. Po osvoboditvi je zbor spet pričel uspešno delovati in prepotoval vso nekdanjo Jugoslavijo, nastopil je v raznih krajih Avstrije, pri Slovencih v Italiji in na Madžarskem. Zbor sodeluje na prireditvah SPZ in KKZ, je soustanovitelj pevske revije »Od Pliberka do Traberka«, pobudnik in soustanovitelj pevske revije pobratenih moških zborov

»Od Korortana do Jadrana« in še večje pevske manifestacije »Pesem ne pozna meja« itd. Leta 1983 je zbor posnel tudi gramofonsko ploščo »Se že svita, bo den«. Zbor je prejel v svoji dolgi zgodovini številna

Slavlencu so čestitali predstavniki pobratenih in domačih zborov

odličja in priznanja. Od leta 1931 do svoje smrti leta 1983 je zbor vodil Foltej Hartman. Po njegovi smrti so leta 1985 njegovi pevci preimenovali zbor v MoPZ »Foltej Hartman« in tako nadaljevali njegovo poslanstvo. Od leta 1983 do 1985 je zbor vodil Jožko Kert s Prevalj, v letu 1985 je prevzel zborovodstvo Foltejev mlajši sin Božo (do leta 1997). Danes vodi zbor mladi glasbeni pedagog Dominik Hudl iz Globasnice. Med koncertnim sporedom so stopili na oder bivša

zborovodja Jožko Kert, Božo Hartman, predstavniki MoPZ »Zarja« iz Trovelj, dirigentka MoPZ »Vres« s Prevalj A. Rogina, predstavniki domačih pevskih društev MoPZ »Kralj Matjaž« Adrian Mandl, predsednik MePZ »Podjuna« Milan Piko, »Veseli Haličani«, ki se trenutno mudijo na Koroškem, Jurij Mandl (EL), poslovodja SPZ Janko Malle, in čestitali slavlencu k častitljivemu jubileju.

Jubilantu je nazdravil tudi nekdanji zborovodja in sin Folteja Hartmana, Božo (desno)

Foto: Štukelj

Nove možnosti

Janko Malle je v svojem čestitvenem nagovoru izpostavil bogato in pestro kulturno delovanje v društvih, ki je pomembna opora za življenje in obstoj narodne skupnosti. Slavljenec vrši pomembno kulturno poslanstvo, je varuh jezika in društvenega življenja. Pevska kultura je med koroškimi Slovenci zelo živa in jo je treba negovati tudi še v naprej. Folteja Hartmana je označil kot sinonim za vztrajno in zavestno kulturno delo. Zahvalil se je zboru za

njegovo povezovalno in požrtvovalno prekomajno delovanje in združevanje pevcev tu in onstran meje. Kulturni dom v Pliberku je označil kot veliko pridobitev in neke vrste katalizator vsestranskega kulturnega in športnega udejstvovanja. Izrazil je željo in upanje, da bi se vsa krajevna društva med seboj povezovala, oplajala in uresničila vsa njihova kulturna hotenja in načrte.

Ob začetku slavnostnega sporeda je bila recitacija »Edinost« pesnice Milke Hartman in tonski posnetek rajnega in dolgoletnega zborovodja Folteja Hartmana.

Na koncu je predsednik MoPZ »Foltej Hartman« Franc Kuežnik predstavil jubilejno zgoščenko z naslovom »Pevci smo Koroški mi...«. Kupite jo lahko v naših knjigarnah in pri društvu, stane pa 200 šilingov.

Spored je povezovala Claudia Daniel, vezno besedilo in scenarij je napisala Anita Hudl, video projekcijo pa je prispeval Vladimir Buchwald.

Po koncertu je sledilo družabno srečanje v prostorih KD, ki je trajalo pozno v noč. M. Š.

PRIREDITVE

SOBOTA, 3. 11.

- ŠENTJANŽ, k & k – SPD Šentjanž
- 19.00 Premiera otroške igre »Drezanje v kamen«. Nastopa otroška gledališka skupina SPD Šentjanž
- RADIŠE, kulturni dom – SPD Radiše
- 19.30 Premiera »Podstrešje«. Nastopa mladinska igralska skupina SPD Radiše
- GLOBASNICA, pri Šoštarju – Globaški časopis
- 20.00 35. Letnica Alpskega kvinteta. Nastopajo: ansambel Korenika, Ensemble Hans Ogris z bratom in sestro Andrejčič, Kvartet Smrtnik, MoPZ Franc Leder Lesičjak, King Miro, Trio Lipovšek

NEDELJA, 4. 11.

- BOROVLJE, farna cerkev
- 09.30 Maša Edija Oraže
- ŠENTJANŽ, k & k – SPD Šentjanž
- 10.00 Otroška igra »Drezanje v kamen«. Nastopa otroška gledališka skupina SPD Šentjanž
- RADIŠE, kulturni dom – SPD Radiše
- 19.30 Ponovitev »Podstrešje«. Nastopa mladinska gledališka skupina SPD Radiše

SREDA, 7. 11.

- DUNAJ, Slovenski kulturni center Korotan
- 15.30 Odprtje razstave »Klavdij Tutta«; glasbeni okvir: zbor kluba slovenskih študentk in študentov na Dunaju
- PLIBERK, farna dvorana – KIS. Družinski referat KA
- 19.30 Avtonomija v preskrbi s hrano – element stabilnosti vsake države. Predava Mihi Zablatnik
- KÖTSCHACH-MAUTHEN, rotovž
- 20.00 Koncert za akcijo »Luč v temo«. Sodelujejo: Singgemeinschaft Kötschach-Mauthen, Die 5 Gaitaler, MoPZ Kralj Matjaž, Quintett St. Lorenzen, Chor der Hauptschule Hermagor, Lesachtaler Streich in Lorenzner Blas

PETEK, 9. 11.

- BAD BLEIBERG, Perschazeche – SPD Zila in Dvojezični zbor
- 19.30 Koncert »fiesta mexicana« Coro Academico de Mexico
- ŠENTJANŽ, k & k
- 20.00 Multivizija in razstava »Ostrenje pogleda«. Prelivna diaprijekcija z živo izvedeno glasbo (Lado Jakša, Tonč Feinig, Kristijan Filipič)

SOBOTA, 10. 11.

- CELOVEC, dom sindikatov
- 19.30 Maturantski ples dvojezične trgovske akademije. Za ples igra: »Alpe Adria Band« in »California«
- OBIRSKO, pri Kovaču – EL Železna Kapla, SJK
- 20.00 Martinovanje s koncertom. Nastopajo: MePZ Danica, deklška vokalna skupina iz Slovenjega Plajberka, Kvartet Virum, nato ples z ansamblom »Rosa«

- BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
- 20.00 5-letnica Komornega zbora SPD Borovlje. Sodelujejo: Komorni zbor SPR Borovlje in Godalni kvartet Enzo Fabiani iz Ljubljane

ČETRTEK, 15. 11.

- CELOVEC, Klagenfurter Ensemble – k & k
- 20.00 Art. Gledališki abonma. Gostuje SNG Ljubljana – mala drama

PETEK, 16. 11.

- ŠENTJANŽ, k & k
- 17.00 Otroške ure »Filmi, branja in pripovedi«
- PLIBERK, kulturni dom
- 19.00 Podelitev Einspielerjeve nagrade
- BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
- 20.00 Predstavitel zgoščenke Kvarteta Borovlje »Pesem pozabljen ne bo«. Nastopajo: Kvartet Borovlje, Manfred, Kvartet Smrtnik

NEDELJA, 18. 11.

- ŠENTJAKOB, kulturni dom
- 15.00 Osrednji koncert »Pesem mladih«. Sodelujejo: skupina Akzent iz Ledinc, Orkester Glasbene šole Celovec, Carmina Slovenica iz Maribora

SREDA, 21. 11.

- Bilčovs, Pri Miklavžu – SPD »Bilka«
- 19.30 Multimedijška predstavitev: »Libija« – Rudi Benetik, Hanzi Weiss (Slike, objekti, diaporama, diaprojektiranje)

PETEK, 23. 11.

- ŠENTJANŽ, k & k
- 20.00 Koncert »Swinging Strings«
- SELE, farni dom
- 19.30 Predstavitel zgoščenke Kvarteta Borovlje »Pesem pozabljen ne bo«. Nastopajo: Kvartet Borovlje, Manfred, Kvartet Smrtnik

NEDELJA, 25. 11.

- PLIBERK, kulturni dom
- 14.30 Osrednji koncert »Pesem mladih«. Sodelujejo: Kvintet »Foltej Hartmann«, Orkester Glasbene šole Celovec, Carmina Slovenica iz Maribora

SOBOTA, 1. 12

- ŠENTJANŽ, k & k
- 17.00 Otroške ure »Filmi, branja in pripovedi«

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 02.11. ■ 18.00 Zrcalo kultura: Bewegete Identitäten 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 BBC News 20.06 Teen Beat Attack 22.00 Rdeči Boogie / glasbeni magazin 23.00 Glasba 24.00 Soundtrack tedna: Planet Of The Apes 01.00 Zrcalo kultura (pon.) 02.00 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

SO 03.11. ■ 18.00 Campus 18.45 Poročila 19.00 Special: Abenteuer Erziehung: Thema: Anerkennung 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Siesta 24.00 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

NE 04.11. ■ 18.00 Nedelja drugače 18.45 Poročila 19.00 Music for the Masses / glasbeni magazin 21.00 The Rest of the Day 22.00 For Those About to Rock 24.00 Glasba - jazz/world 01.00 Nedelja drugače 02.00 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

PO 05.11. ■ 18.00 Zdrava ura: Dr. Inzko 18.45 Poročila 19.00 Ta mera / ženski magazin 20.00 BBC News 20.06 Topel veter 21.00 Take the Jazz Train 23.00 Context XXI 24.00 Forum: Symposium Reisen: Wolfram Pyta 01.30 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

TO 06.11. ■ 18.00 V pogovoru: Ruzsa Nikolić 18.45 Poročila 19.00 Kakko! 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Campus (pon.) 21.30 Glasba 22.00 Special (pon.): Abenteuer Erziehung 23.00 Vešča / Nachtfalter 00.30 Glasba 01.00 V pogovoru (pon.) 01.45 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

SR 24.10. ■ 18.00 Literarna kavarna 18.45 Poročila 19.00 Voz Latina 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio / Hip Hop 22.00 Mad Force / Hip Hop 24.00 Zajtrk s profilom (pon.) 1.30 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

ČE 25.10. ■ 18.00 Po Koroškem: Šolarji in študentje proti mamilom 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Izven zakona 22.00 Ta mera (pon.) 23.00 Literarna kavarna (pon.): 24.00 Glasba - jazz/world 01.00 Po Koroškem (pon.) 01.45 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

PRAZNUJEJO! Anton Kajžnik, Nani Kratzer, Marta Schellander in Joško Lepušić, člani kulturnega društva Peter Markovič v Rožeku – osebne praznike; Šiman Paulič, Kristijan Dlopst, Karl Mert, Marta Kreutz, Karl Wutte, Johann Domej, Terezija Goltnik, Cecilija Lunder in Šiman Dlopst, člani

SLOVENSKI VESTNIK

čestita

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at

Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

ČE 1. 11. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja
18.00 Praznična

PE 2. 11. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 3. 11. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi, ...

NE 4. 11. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena m.

PO 5. 11. ■ 18.10 Kratki stik

TO 6. 11. ■ 18.00 Otroški spored

SR 7. 11. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

06.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper
12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3
13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura
17.17 Žurnal
17.30 Naša pesem

Ob vsaki polni uri poročila ORF v nemškem jeziku, ob vsakih pol ure – poročila Radia dva v slovenščini

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 4. 11. ■ 13.30 ORF 2 • EVRO – ob svetovnem dnevu varčevanja pojem za otroke: mladi spoznavajo prednosti novega plačilnega sredstva. • Mračen pogled na zgodovino: »Vas ob meji« dvajset let po filmu na odru Mestnega gledališča Celovec • Vesely Halychany – z ukrajinsko ljudsko glasbo so očarali koroške otroke • Interliga SK Aich/Dob – Mladost Zagreb: v mednarodni Interligi gostijo odbojkarji iz Doba rekordnega hrvaškega prvaka.

PO 5. 11. ■ 4.40 ORF2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

ORF-teletekst, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

društva upokojencev v Pliberku – osebne praznike; Tini Ošina iz Lepene – rojstni dan in god; Rezi Polanšek – rojstni dan in god; Elisabeth Wutte iz Pogrč – rojstni dan; Pepi Pegrin iz Sel – Kota – rojstni dan; Karl Komar, Marija Schiffrer, Ana Krassnig, Justina Brežjak, Jožef Plesnik, Marija Jelen, Elizabeta Golavčnik, Jožef Križnik in Karolina Haderlap, člani društva upokojencev Podjuna – osebne praznike; Šimon Dlopst iz Dvora – 90. rojstni dan; Elizabeta Leitgeb iz Strpne vasi – rojstni dan; Jelica Steiner in Ana Zablatnik, članici društva upokojencev Šentjakob – osebna praznika; Brigita Dovjak iz Podgrada – rojstni dan in god; Franci Pegrin, Franci Mak in Fridej Hribernik, člani društva upokojencev v Selah – osebne praznike; Cecilija Lunder iz Šmihela – 80. rojstni dan; Simona Standmann iz Klope – rojstni dan, Vanda Raunacher iz Kopra – rojstni dan.

Za posredovanje imen slavljenk in slavlencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

LJUBLJANA – PRODAJNA RAZSTAVA TUJE LITERATURE

Frankfurt po Frankfurtu

Čeprav si katalog razstavljenih knjig lahko ogledate na spletni strani in s pomočjo medmrežja knjige tudi naročite, vas kljub temu vabim, da si knjige, preden se zanje odločite, vzamete v roke in preletite vsaj njihova kazala. To pa pomeni, da vas v času med 6. in 13. novembrom vabim v Ljubljano, kjer bo v Cankarjevem domu že 15. prodajna razstava tuje literature »Frankfurt po Frankfurtu«.

Razstavljenih bo okoli 8500 knjig, ki so v zadnjem letu izšle pri 450 tujih založbah. Knjige – kar 80 odstotkov jih je z angleškega govornega območja – so vsebinsko razdeljene na osem sklopov, in sicer družboslovje in humanistiko, ekono-

mijo, medicino, naravoslovje in tehniko, računalništvo, priročnike, umetnost in leposlovje. Prav povečanje števila leposlovnih knjig je letošnja novost razstave, ki je do sedaj največ pozornosti posvečala strokovnim knjigam. Med njimi bodo dobitnice in dobitniki najprestižnejših literarnih nagrad, kot so Kate Grenville (Orange 2001), Michael Chabon (Pulitzer 2001), V.S. Naipaul (Nobelova nagrada 2001), Laurie R. King (Thomas Cook Travel Book Award), Margaret Atwood (Booker 2000).

Posebej bodo označene nove tako strokovne kot leposlovne knjige slovenskih avtorjev, ki so izšle pri tujih založbah. Med njimi sta tudi dr. Slavoj Žižek, ki se bo pojavil s kar štirimi novimi naslovi v angleškem in

nemškem jeziku ter Tomaž Mastnak, ki nam s knjigo »Crusading Peace« pomaga razumeti proces, v katerem se je zahodna Evropa definirala kot krščanski svet in na tej podlagi izoblikovala sovražen odnos do ostalih delov sveta.

Kot vsako leto do sedaj bodo predstavljene najpomembnejše novosti Urada za uradne publikacije Evropske unije, kot »deželo v gosteh« bodo letos predstavili Grčijo, možno pa bo kupiti tudi najcenejše broširane leposlovne izdaje ter cenovno najprivlačnejše knjige s področja priročnikov in umetnosti.

Vse dodatne informacije o prodajni razstavi, katalog in naročanje knjig na spletni strani: www.emka.si/FpoF.

Irena Destovnik

LJUBLJANA – NOVE KNJIGE

Ponovno obujena Slavistična knjižnica

Ponovno obujena Slavistična knjižnica, ki jo je v svoj založniški program uvrstila Založba Rokus, je namenjena predvsem objavam znanstvenih monografij s področja slovenističnih in drugih slavističnih ved. Tako sta v Ljubljani pravkar izšla njen 4. in 5. zvezek, ki prinašata dve novosti, in sicer knjigi literarnega zgodovinarja

dr. Zoltana Jana »Poznavanje slovenske književnosti v Italiji po letu 1945« in »Cankar, Kosovel, Zlobec in Ljubka Šorli pri Italijanih«.

V svojih raziskavah dr. Zoltan Jan ugotavlja, katera slovenska leposlovna dela so v polstoletnem obdobju po drugi svetovni vojni izšla v Italiji in kakšen je bil odmev nanje. Ne ukvarja se samo z odmevom italijanske publike, temveč ga zanima tudi, kako je te odmeve sprejemala slovenska javnost. V drugi knjigi avtor namenja posebno pozornost Ivanu Cankarju, Srečku Kosovelu, Cirilu Zlobcu in Ljubki Šorli, po njegovem najprodornejšim ustvarjalcem. V knjigi je objavljen tudi izčrpen biblio-

grafski pregled italijanske gradiva o slovenski književnosti. Ciril Zlobec je v recenziji Janovih objavljenih raziskav zapisal, da je avtor do predmeta svoje raziskave obdržal – na tem področju žal redko – trezno distanco in da so njegova spoznanja kritična in streznitvena, še posebej za tiste, ki pripišejo vsakemu v italijanski jezik prevedenemu slovenskemu besedilu pomen posebnega nacionalnega dogodka. Pri tem pa po Zlobčevem mnenju avtor pravilno ugotavlja samozadostnost italijanske literature, ki je odprta le za svetovno odmevne avtorje, med katere pa po njihovem mnenju slovenski ne sodijo.

I. Destovnik

MIROVNIŠKI FESTIVAL OB DNEVU OZN

Proti sovraštvu do tujcev, za strpnost

Mesto glasnik miru Združenih narodov, Slovenj Gradec, ki je to postal z odmevnimi likovnimi prireditvami v Galeriji likovnih umetnosti, je bil dan pred Dnevom OZN, 24. oktobrom, kraj druženja mladih in osrednje slovenske prireditve v počastitev OZN.

Letošnji slogan »Proti ksenofobiji-za strpnost« je usmerjal mlade in druge k razmišljanju o pravičnejši ureditvi sveta, sprejemanju drugačnosti, solidarnosti in strpnosti med ljudmi. Poleg številnih osnovnih šol iz

raznih slovenskih krajev, ki so povezane z Unescom, so se na prostem preko stojnic predstavile razne humanitarne organizacije in društva. Zbrane je nagovoril tudi varuh človekovih pravic Matjaž Hanžek in med drugim opozoril na dokajšnjo nestrpnost do drugačnih v Sloveniji, ter na porajanje terorizma zaradi neenakomerne porazdelitve dobrin in političnih pravic v svetu. V Galeriji so odprli razstavo otroških likovnih in literarnih del iz številnih vrtcev in osnovnih šol Slovenije in Ja-

ponske, nastalih na osnovi razpisa občine; deveti natečaj so usmerjale teme: eno srce-en svet, za boljši svet in migracije. Domačini so gostili tudi delegacijo iz japonskega mesta Arai ter z njimi podpisali listino o sodelovanju.

V večernih urah je tod potekala še osrednja državna proslava ob Dnevju OZN, ki so se je udeležili tudi predsednik države Milan Kučan in drugi visoki gostje, o vlogi in pomenu OZN v nemirnem svetu pa je govoril zunanji minister Dimitrij Rupel. S. Š.

ŠAH

MK Dunja Lukan med top 10 v avstrijskem ženskem šahu!

Šahistka Slovenske športne zveze Dunja Lukan si je z odličnim nastopom na mednarodnem odprtem turnirju letos v Šentvidu pridobila prvi mednarodni Elo-rating – 2051 točk! S tem se je ženska mojstr-

ska kandidatka iz Vetrinja na osnovi mednarodnega Elo-ratinga hkrati uvrstila med top 10 v avstrijskem ženskem šahu.

Največji dosednji uspeh 24-letne študentke medicine je bilo tretje mesto na ženskem držav-

nem prvenstvu 2000 v Frohleitenu, nastopila pa je na dveh mladinskih svetovnih prvenstvih (1995 na Slovaškem, 1997 v Braziliji). Kot mladinka je mdr. osvojila naslov avstrijske državne prvakinja pod 18 let (1997), prej pa še avstrijske viceprvakinja pod 16 let. I. L.

LJUBLJANA – GOSTOVANJE

Velik uspeh za Malo čez

V soboto in nedeljo, 27. in 28. oktobra, je Glasbeno gledališče Gabrijel gostovalo v ljubljanskem Mestnem gledališču s kabaretom, ki se je že na Koroškem izkazal kot uspešnica. »Malo čez«, tako se kaba-

ret imenuje, je osvojil tudi ljubljansko občinstvo, saj sta obe predstavi bili razprodani in to izvenabonmajsko.

Mestno gledališče v Ljubljani je poleg ljubljanske Drame najbolj renomiran teater in občinstvo gotovo gledališko »razvajeno«. Zato nas velik uspeh izvirno koroškega kabareta v organizaciji Slovenske prosvetne zveze z domačimi izvajalci in Lipuševo glasbo še posebno veseli.

SLOVENIJA

60-letnica Štajerskega bataljona

V teh dneh so v Plešivcu pod Graško goro pripravili krajšo slovesnost, na kateri so se spomnili 60-letnice ustanovitve prvega Štajerskega bataljona na Grmadi, ki je bil ustanovljen 4. oktobra 1941. Lahko rečemo, da je bila v tedanjih razmerah to največja vojaška enota na Štajerskem in hkrati zamelek slovenske vojske, ki je sčasoma

Venec ob spomeniku

prerasla v brigade, divizije in korpuse. Seveda pa je že prvi načrtovani napad na mesto Šoštanj le nekaj dni kasneje, 7. in 8. oktobra, v celoti uspel in mesto Šoštanj je bilo sredi okupirane Evrope nekaj ur svobodno mesto.

Tokratne proslave so se udeležili poslanec Bojan Kontič, predsednik območnega združenja ZZB NOB Velenje Jože Povše in predsednik Krajevne skupnosti Plešivec Marjan Štumpf, ki so bili tudi med organizatorji prireditve. Še posebej pa so bili vsi zadovoljni, ker se je proslave udeležil tudi udeleženec prvega napada na mesto Šoštanj, Ludvik Zupanc-Iva, ki je eden od dveh še živih prič takratnih dogodkov; drugi je Ivan Ribič. Danes oba živita v Celju.

V kulturnem delu programa so nastopili učenci Osnovne šole iz Plešivca in harmonikarji Tina Blazinška, Vili Mravljak in Mario Lipnik. Ob koncu srečanja je delegacija na čelu s predsednikom borčevske organizacije Petrom Lipnikarjem in predstavniki Šaleške konjenice k spomeniku na Grmadi položila venec. Alojz Ojsteršek

Svetovni dan varčevanja Weltsparitag

Dobra priložnost, da zamenjate vaše privarčevane kovance.

Nutzen Sie die Gelegenheit und wechseln Sie Ihre angesparten Schillingmünzen.

www.zvezabank.at
POSOJILNICA-BANK ZVEZA BANK
Banka, ki povezuje! Die Bank, die verbindet!

KOLESARJENJE

»Paco« je slavil prvo veliko zmago pri »Sun Tour« v Avstraliji

Peter »Paco« Wrolich v pozi ponosnega zmagovalca

Foto: Štukelj

Koroški kolesarski as, 27 letni profesionalni Peter »Paco« Wrolich iz Loč je slavil prvo pomembno mednarodno zmago v svoji dosednji karieri. Na krožni dirki »Herald Sun Tour« po Avstraliji, ki je obsegala kar 17 etap, dolžina pa je znašala nad 1.350 km, je »Pa-

co« distanciral drugouvrščenega Poljaka Piateka za eno minuto.

Paco je poln optimizma s svojo ekipo Gerolsteiner odpoval v državo kengurjev, bil je v odlični formi prav ob zaključku letošnje dirkalne sezone.

Na predzadnji etapi minulo soboto je bil drugi za Poljakom P. Chmielevskim, imel pa je še 1:11 minut prednosti pred drugouvrščenim Zb. Piatekom, prav tako iz Poljske.

Razplet na zadnji etapi zadnje nedelje pa je bil zelo dramatičen in napet. Na zaključni časovni dirki vzdolž morja pred mestom Melbourne se je »Paco« uvrstil med prvih enajst in z rumenim trikotjem prevozil cilj in osvojil zmago v skupnem seštevku.

Zmaga na 50. »Herald Sun Tour« je za loškega kolesarja prvi pomemben mednarodni dosežek na krožni dirki. Vesele po tem triumfu je bilo veliko in »Paco« je s svojim vztrajnim in zavzetim delom lahko ponosen na svoj izreden dosežek.

Ta uspešen zaključek letošnje naporne sezone pa mu gotovo vliva spet veliko upanja na novo kolesarsko sezono prihodnje leto. Kot je znano, bo »Paco« tudi naslednje leto štaral za tim Gerolsteiner.

Po naporni krožni dirki bo »Paco« odšel na zaslužen dopust, priprave za novo tekmovalno sezono pa se bodo pričele čez mesec dni.

Ob uspehu čestita tudi uredništvo SV!

M. Š.

ODBOJKA

Dobljani so se hrabro borili

Zmagovalna serija pri Dobljanih se je pretrgala. V preteklih treh tekmah so doživeli kar tri tesne poraze. V srečanju tekmovanja v Interligi so na tujem podlegli moštvu Mladost Zagreb s 3 : 0. Minuli konec tedna pa sta gostovali v KD v Pliберку moštvi s Tirolskega in iz Salzburga, ki štejeta med najmočnejše ekipe v Avstriji in jih Dobljani še niso premagali.

Moštvo s Tirolskega se je v tej sezoni močno okrepilo. Dobljani so se sicer zelo potrudili, vendar so bili proti premočnemu

partnerju brez možnosti in so podlegli s 3 : 0. V nedeljskem srečanju proti Salzburgu so Dobljani igrali zelo borbeno in bili enakovredni, če ne celo močnejši tekmelec. Salzburg je sicer šel v vodstvo, v drugem in tretjem nizu so domačini bili močnejši, igrali so brezhibno odbojko in so tekmo tudi dobili. V odločilnem petem nizu so Dobljani nekoliko popustili. Tempo igre je bil zelo hiter in manjkalo je samo malo, da bi dali še odločilni dve točki. Salzburg je bil srečnejši in odnesel je vse tri točke domov.

Boj za četrto mesto na lestvici bo zelo krut, kajti Sokol z Dunaja in HYPO Celovec sta Dobljanom tik za petami. O Interligi tekmi proti Zagrebu bomo poročali prihodnjič. M. Š.

Dobljani (svetli dres) so navdušili z lepo odbojko

Foto: Štukelj

ŠPORTNE VESTI

Nogomet:

V Podlgi vzhod so Bilčovščani na tujem podlegli moštvu iz Liebenfelsa tesno in nesrečno z 0 : 1. Ekipa iz Bilčovsa se je dolgo zoperstavljala napadalni igri domačinov, toda v 75. minuti je Liebenfels dal odločilni zadetek za zaslužno zmago. Na lestvici vodi Metnitztal s 33 točkami, Bilčovs pa je na 7. mestu (20).

1. Razred D

Metlova – St. Stefan 4:1 (2:1), Rikarja vas – Žitara vas 2:2 (0:2), Šentpavel/L – Železna Kapla 3:1 (0:0), Globasnica – Eitweg 0:1, Pokrče – Šmihel 0:2 (0:0). Vodi Šmihel z 32 točkami.

2. Razred E

Šentpeter – Sele 5:2, Žvabek – Pliberk II 1:1, Važenberk – Galicija 1:2 (1:0), Dobrla vas – Reichenfels 7:0, Sinča vas – Djekše 5:0. Na lestvici vodi Sinča vas z 31 točkami.

Juniorji SAK so remizirali proti Trgu 1:1 in so na odličnem tretjem mestu (19).

M. Š.

ŠAHOVSKI OREH št. 177

Silvo Kovač

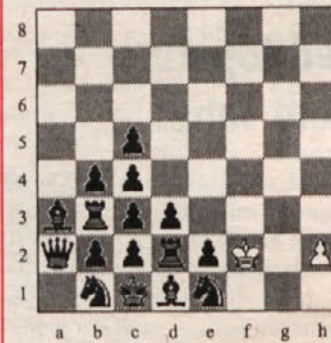
Študija – O. Blati 1922

Avtor študije je postavil zanimivo – malce fantastično – pozicijo na šahovnico. En sam beli kmet proti vsem črnim figuram, ki so negibljive, razen dame na polju a1 in a2. Beli, ki je na potezi, najprej vzame črnega skakača na e1, nato pa hrabro nadaljuje s h-kmetom na osmo vrsto, kjer se promo-

vira v ...! Le pravilen izbor nove bele figure omogoči belemu, da v 16 potezah matira črnega kralja. Za začetek jesenskih dni vas študija popelje v nova spoznanja na skrivnostnih črno-belih poljih!

Rešitev št. 176

Vezani beli lovec s polja e4 se »razveže« z nenavadno potezo 1.Lg6!! in prekine delovanje črne dame na poševnici e8 – h5. Za belega je slabše 1.Lh7+: Kh7: 2.De8: Dfr3+: in beli kralj se ne reši šahov črne dame. 1...Te2: (na 1...Dg6: 2.De8+:) 2.Lh5: Te1+: 3.Te1: in pred matom na osmi vrsti se črni brani s potezo 3...g6, vendar se po 4.d6! črni vda, saj beli kmet nezadržno prodre na osmo vrsto!

Srečni konec vroče tekme in zimska krona za SAK Foto: Štukelj

NOGOMET-SAK

Zadetek v zadnji minuti

Zadnja tekma na domačih tleh je bila gotovo težja, kakor so to pričakovali nekateri igralci in pa gledalci. Drugouvrščeno moštvo iz Šentandraža je od začetka zaigralo zelo samozavestno, hitro in napadalno. Osvojili so si prednosti na polju. M. Zimmerling pa je že kar ob začetni fazi napravil veliko priložnost za vodstvo SAK. Tekma

je bila borbena in napeta, v kabino pa so igralci šli z neodločnim rezultatom. Pri SAK so manjkali kar trije standardni igralci: J. Pate, M. Šmid in Th. Weissenberger. Nadomestila sta jih I. Ogris in D. Malej. Po odmoru je SAK pritisk stopnjeval in se trudil za vodstvo. Toda zgodilo se je drugače. V 57. minuti je po hitrem napadu gostov J. Lisič z močnim udarcem z glavo poslal žogo neubranljivo za E. Oražeta v mrežo. Samo nekaj minut navrh je M. Bürger zgrešil iz kratke daljave prazen gol! Akcije so se se hitro menjavale in igralci SAK so mobilizirali vse sile. In res, v 92. minuti je vezni igralec W. Wachernig po kotnem strelu dal zlati gol in

tako rešil točko, ki je pomenila za SAK zimsko krono. Po izenačenju je prišlo do dramatičnih scen na igrišču samem, ker so nasprotnikovi navijači stekli na igrišče in izrazili protest nad sodnikom. Šele varnostniki so spet poskrbeli za mir in odvedli nestrpneže z igrišča. Sodniki in igralci so nato nadaljevali tekmo, ki se je končala mirno in z neodločenim rezultatom 1 : 1. Veselje nad remijem in ohranitvijo prvega mesta na lestvici je bilo med igralci, odorniki in navijači nepopisno.

Po tekmi pa so igralci z odborniki in navijači odšli v grško restavracijo »Olympia« in tam veselo razpoloženi praznovali do jutranjih ur.

M. Š.